

De schatten van Berg en Rijn

Verover het Stedsmuseum Rhenen in vijf
uitdagingen!

Uitdaging 1

Ga op jacht met Umo!

1^e verdieping: de blauwe vitrine met vuursteen bijl

Jager Umo maakt zijn wapens van stokken en vuursteen. Help hem mee met het maken van wapens. Beslis of hij gaat jagen op de gevaarlijke mammoet.

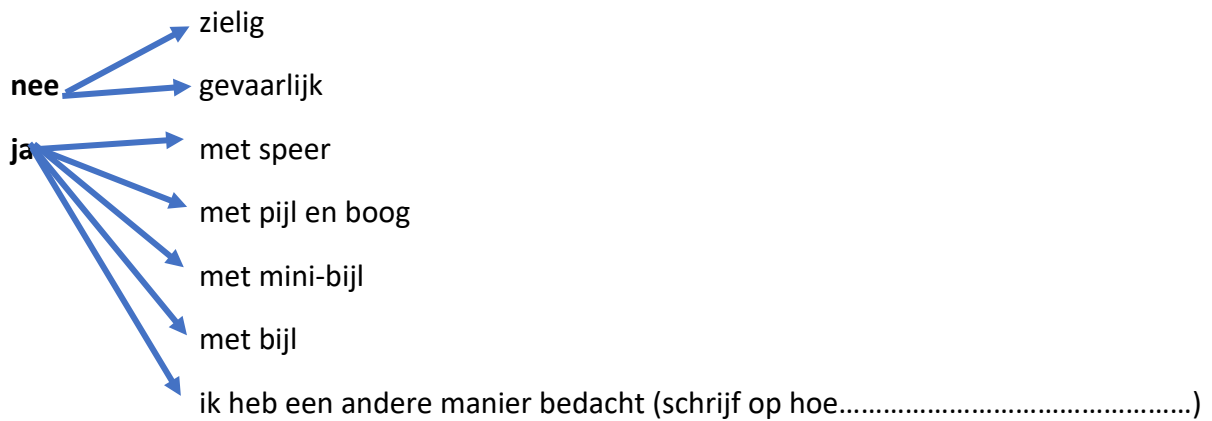
1. Welke wapens hebben we? Zoek de volgende wapens op in de vitrine en omcirkel wat het is voor wapen:

Voorwerp:	Wat is het?	Wat kun je ermee doen?	Maak een klein tekeningetje van het voorwerp met de steel er aan vast
	a. Speer b. Pijl c. Mini-bijl d. Bijl e. Snijmesje	a. Steken b. Schieten c. Hakken d. Hakken e. Snijden	
	a. Speer b. Pijl c. Mini-bijl d. Bijl e. Snijmesje	f. Steken g. Schieten h. Hakken i. Hakken j. Snijden	
	a. Speer b. Pijl c. Mini-bijl d. Bijl e. Snijmesje	a. Steken b. Schieten c. Hakken d. Hakken e. Snijden	

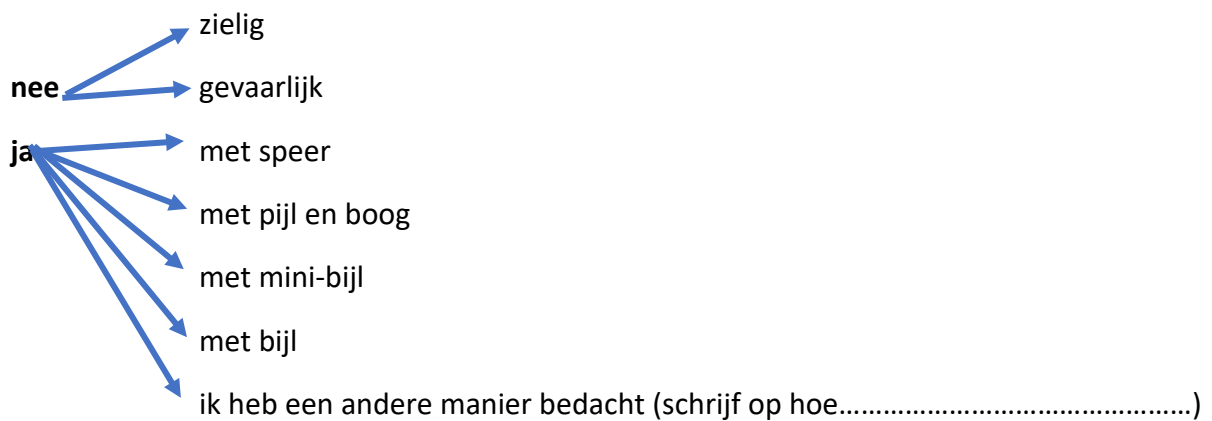
2. Bekijk de mammoettanden. Kun je van mammoettand ook een wapen maken?

Nee / ja. Als je 'ja' hebt ingevuld: welk wapen?.....

3. Ga je jagen op de mammoet? Zet een rondje om het goede antwoord

4. Ga je jagen op de babymammoet? Zet een rondje om het goede antwoord

5. Extra: Zoek in de bak naar scherven van vuursteen

Welk wapen wil je maken van welke scherf? Vind zoveel mogelijk goede scherven en schrijf hun nummers op.

	Speer	Pijl	Mini-bijl	Bijl zoals in de vitrine	snijmesje
Nummers van de scherven:					

Uitdaging 2

Help Dudo om indruk te maken

Waar? 1^e verdieping: De blauwe vitrine met de metalen emmer

Dudo is een belangrijke man. Hij woont op de Koerheuvel en is de baas in deze omgeving. Graag wil hij indruk maken op de mensen van zijn volk. Hij heeft een grote bronzen emmer, een situla. In die emmer doet hij wijn. Dudo nodigt de mensen van zijn volk uit om samen met hem te drinken. Is dat wel een goed idee? Maak een rapport van de emmer. Geef voor elk onderdeel een cijfer

Cijfer:

1. De wijn kan niet uit de situla lopen, er zit nergens een klein gaatje .....
2. Deze situla is sterk .....
3. Er kan een deksel op deze situla .....
4. Er zitten ringen aan de situla, zodat je hem kunt ophangen .....
5. De situla ziet er mooi gaaf uit .....
6. Er kunnen meer dan 25 mensen een beker wijn vullen uit deze situla .....
7. De situla is sierlijk afgewerkt. Mensen zullen ervan onder de indruk zijn .....
8. Je kunt de wijn er gemakkelijk uit halen .....
9. De situla is schoon en fris. Ik zou er best uit willen drinken .....
10. De situla is uniek (niemand uit de buurt heeft zo'n emmer) .....

Eindcijfer: .....

Kan Dudo met deze situla indruk maken op zijn wijnfeest? Omcirkel het goede antwoord:

Nee / een beetje / ja / prima

Dudo rijdt graag met zijn wagen rond. Bedenk nog een manier waarop Dudo indruk kan maken op zijn volk. ....

Uitdaging 3

Verberg je kostbare schatten!

Waar? 1^e verdieping: in de oranje vitrine met de muntjes en het glas

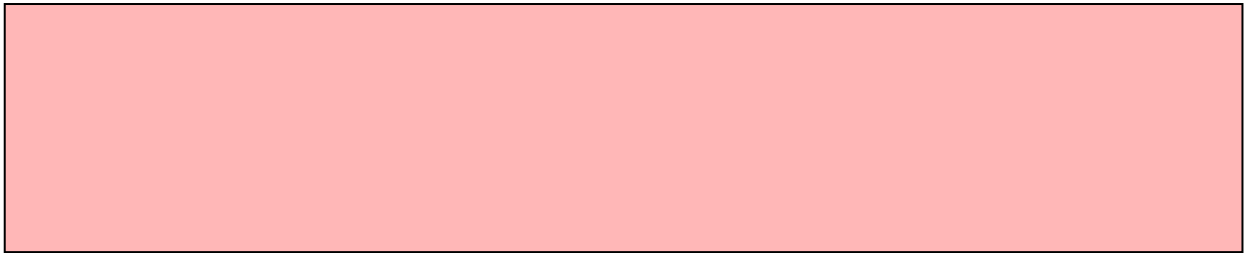
De vader van Hilda wil de kostbare spulletjes van de familie nog beter beschermen. De twee meest kostbare dingen wil hij in een geheime bergplaats opbergen. Kijk in de vitrine en kies uit welke twee dingen jij daar zou willen verbergen.

Het meest waardevol:

Naam (zet een rondje om het goede antwoord) a. <i>Schijffibula</i> b. <i>Vogelfibula</i> c. <i>Beugelfibula</i> d. <i>Glas</i> e. <i>Werpspeer</i> f. <i>Kralen</i> g. <i>Tremisse-muntje</i> h. <i>Sceatta- muntje</i> i. <i>Onderscheidingsteken</i>
Gemaakt van: .....
Rode edelsteen erin? <i>Ja/nee</i>
Versieringen? <i>Nee / ja</i>
Werd gebruikt voor: .....
Waarde voor mensen uit die tijd: <i>Weinig / best waardevol / waardevol /superduur</i>
Teken je voorwerp na:

Ook waardevol:

Naam (zet een rondje om het goede antwoord) a. <i>Schijffibula</i> b. <i>Vogelfibula</i> c. <i>Beugelfibula</i> d. <i>Glas</i> e. <i>Werpspeer</i> f. <i>Kralen</i> g. <i>Tremisse-muntje</i> h. <i>Sceatta- muntje</i> i. <i>Onderscheidingsteken</i>
Gemaakt van: .....
Rode edelsteen erin? <i>Ja/nee</i>
Versieringen? <i>Nee / ja</i>
Werd gebruikt voor: .....
Waarde voor mensen uit die tijd: <i>Weinig / best waardevol / waardevol /superduur</i>
Teken je voorwerp na:

Aan de overkant van de Rijn wonen de Romeinen. In Kesteren hebben zij een legerplaats. Graag willen zij vrienden blijven met de mensen uit Achterberg en Rhenen. De Romeinse goudsmid Ere maakt gouden sieraden. Die krijgt een hoofdman uit de buurt van Achterberg. De hoofdman heeft vaker mensen gezien met gouden halsringen. Hij weet hoe mooi ze zijn, want de goudsmiden van de Romeinen versieren hun werk met prachtige versierinkjes.

Schrijf een rapport voor goudsmid Ere. Is het cadeau goed genoeg?

	Cijfer:
De halsringen zijn mooi rond	
De halsring heeft een mooie vorm die gaat van dun naar dik	
De versierinkjes staan netjes naast elkaar	
Er worden allerlei versierinkjes met rondjes gebruikt	
Er worden allerlei versierinkjes met driehoekjes gebruikt	
Er worden allerlei versierinkjes met streepjes gebruikt	
Er worden versierinkjes met golfjes gebruikt	
De halsringen zijn mooi glad	
Er wordt edelsteen gebruikt	
De versierinkjes zijn precies symmetrisch	
Dit is het eindcijfer:	

Klaar? Teken in de hokjes hiernaast nog andere (kleine) versierinkjes die Ere zou kunnen gebruiken. Tip: kijk ook naar de halssieraden die een andere goudsmid, de goudsmid van Olst, gemaakt heeft. Die zie je op de foto hieronder.

Bekijk het schilderij van de verovering van Rhenen. Rhenen wordt aangevallen! Hildegonde rent bang over straat. Ze weet niet meer wat er gebeurt en wat ze moet doen!

1. Vind Hildegonde op het schilderij

	Waar:	Niet waar:
De soldaten van de vijand kan Hildegonde herkennen aan hun gestreepte broeken		
De soldaten van de vijand zijn al in de stad		
Alle soldaten uit Rhenen hebben zich al overgegeven		
Eén van de poorten en een paar huizen zijn door de vijand in brand gestoken		
Een soldaat van de vijand is gedood		
Een man wordt bijna doodgestoken door een woeste soldaat. Gelukkig gebeurt er een wonder. Zijn mes gaat kronkelen als een slang		
De soldaten van de vijand vernielen de kist van Cunera		
Hildegonde is op de plek waar ze staat in groot gevaar		

2. Bekijk het schilderij en zie wat er gebeurt. Zet een kruisje in het goede vakje

3. Wat moet Hildegonde doen volgens jou? Welk advies geef je haar?

- a. Vechten
- b. De stad uit vluchten
- c. Zich verstoppen in een huis
- d. Zich verstoppen in een ander gebouw
- e. Een list gebruiken, ...
- f. Anders, ...

'Hildegonde, ...

.....